

บทที่ 6

การวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจภายใต้แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อ การคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ

6.1 บทนำ

จากการศึกษารูปแบบแรงจูงใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีการนำมาใช้ใน ประเทศและต่างประเทศ ซึ่งพบรูปแบบแรงจูงใจที่ใช้ในต่างประเทศทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบ การเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) 2) รูปแบบการให้ค่า แรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) 3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและ ระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding และ 4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

อีกทั้งยังได้ทำการศึกษารูปแบบแรงจูงใจรูปแบบอื่นเพิ่มเติม โดยเป็นรูปแบบแรงจูงใจใน มุมมองที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างภาครัฐในประเทศไทย ซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ โครงการก่อสร้างงานอาคาร งานถนน และงานสะพานของภาครัฐในประเทศไทย ซึ่งจากการศึกษา พบว่ามีรูปแบบแรงจูงใจเพิ่มเติมอีก 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบคะแนนประมูลงาน 2) รูปแบบการ ชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า และ 3) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment) รวมกับที่ ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาซึ่งรวมเป็น 7 รูปแบบ

จากนั้นทำการศึกษาข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจ เพื่อหา ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจซึ่งถือเป็นปัจจัยร่วมในการพิจารณารูปแบบแรงจูงใจ ซึ่งมีทั้งหมด 9 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการ (2) ปัจจัยด้านเกณฑ์กำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (3) ปัจจัยด้านความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้าง และผู้รับจ้าง (4) ปัจจัยด้านความยุ่งยากของการนำไปใช้ (5) ปัจจัยด้านความสามารถในการลด ระยะเวลาการก่อสร้าง (6) ปัจจัยด้านผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของ ทางราชการ (7) ปัจจัยด้านผลกระทบต่อคุณภาพงาน (8) ปัจจัยด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ สาธารณะ และ (9) ปัจจัยด้านผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการ และเพื่อให้ได้เห็นถึง ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของรูปแบบแรงจูงใจแต่ละรูปแบบ จึงได้ทำการวิเคราะห์เบื้องต้นใน แต่ละรูปแบบแรงจูงใจ โดยพิจารณาภายใต้แต่ละปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ

6.2 การวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจภายใต้แต่ละปัจจัย

จากการศึกษาข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของรูปแบบแรงจูงใจแต่ละรูปแบบทั้ง 7 รูปแบบ โดยได้ทำการวิเคราะห์เบื้องต้นแต่ละรูปแบบแรงจูงใจ ซึ่งพิจารณาภายใต้แต่ละปัจจัยทั้ง 9 ปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ ซึ่งสามารถแสดงผลของการวิเคราะห์ได้ดังนี้

6.2.1 ปัจจัยความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจน

โครงการก่อสร้างทุกประเภทต้องมีการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้มีความชัดเจน เพราะระยะเวลาการก่อสร้างมีผลต่อค่าแรงจูงใจและค่าปรับ จึงต้องมีการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้มีความชัดเจนมากสำหรับรูปแบบแรงจูงใจที่มีค่าแรงจูงใจ ค่าปรับ และค่าธรรมเนียม หากกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างมากเกินไปอาจเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้างให้ได้รับค่าแรงจูงใจ หรือหากกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างน้อยเกินไปอาจเร่งรัดผู้รับจ้างจนทำให้ต้องเสียค่าปรับ ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างของแต่ละโครงการก่อสร้างนั้นประเมินมาจากการประมาณรายละเอียดของงาน โดยต้องมีความละเอียด ถูกต้อง แม่นยำ ไม่ใช่เป็นการประเมินระยะเวลาการก่อสร้างเทียบจากโครงการก่อสร้างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของโครงการก่อสร้างที่ผ่านมา และระยะเวลาการก่อสร้างที่ดีนั้นต้องมีความเป็นธรรมต่อทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย เนื่องจากผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างในการยื่นประกวดราคา โดยผู้รับจ้างพิจารณาจากศักยภาพในการทำงานของตนเองและความพร้อมด้านทรัพยากร ซึ่งผู้ว่าจ้างเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้างจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างเสนอมาเทียบกับระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างได้ประมาณไว้ล่วงหน้า เพื่อกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างมีผลต่อการกำหนดค่าแรงจูงใจและค่าปรับเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ว่าจ้างต้องเป็นผู้กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้มีความถูกต้อง แม่นยำเป็นธรรมต่อทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ซึ่งผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างน้อยเกินไปอาจเป็นการเร่งรัดผู้รับจ้าง

ซึ่งหากผู้รับจ้างตั้งใจทำงานเต็มความสามารถแล้ว แต่ยังไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตาม กำหนดระยะเวลาตามสัญญาได้ เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ถูกกำหนดขึ้นมาน้อยกว่าความเป็นจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้รับจ้างต้องจ่ายค่าปรับแก่ผู้ว่าจ้าง หรือผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างมากเกินไป อาจเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้างให้ได้รับค่าแรงสูงใจเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่ว่าผู้รับจ้างทำการก่อสร้างให้ช้าก็ทำให้ผู้รับจ้างรับค่าแรงสูงใจ เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ถูกกำหนดขึ้นมามากกว่าความเป็นจริง

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงสูงใจและค่าปรับ (*A+B with Incentive/Disincentive Bidding*)

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนค่อนข้างน้อยทั้งที่มีค่าแรงสูงใจและค่าปรับมาเกี่ยวข้อง เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างนั้นได้มาจากขั้นตอนของการคัดเลือกผู้รับจ้างจากรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (*A+B Bidding*) ซึ่งผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างเองในช่วงการยื่นประกวดราคา

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (*Building Area Rental*) หรือเช่าพื้นที่ถนน (*Lane Rental*)

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนค่อนข้างมาก ถูกต้อง แม่นยำ เนื่องจากผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดช่วงเวลาในการปิดช่องจราจรระหว่างการก่อสร้างจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างได้กำหนดไว้ และผู้รับจ้างต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการปิดช่องจราจรแก่ผู้ว่าจ้างด้วย ซึ่งผู้ว่าจ้างต้องกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้เหมาะสมกับโครงการก่อสร้างนั้น โดยผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างน้อยเกินไปเป็นเหตุเร่งรัดผู้รับจ้างทำให้อาจต้องจ่ายค่าธรรมเนียมมากเกินไป และผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดระยะเวลาการก่อสร้างมากเกินไปซึ่งอาจเป็นการเอื้อระยะเวลาในการทำงานแก่ผู้รับจ้าง ส่วนในเรื่องของงานอาคารนั้นการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างให้ความสำคัญน้อยกว่ารูปแบบเช่าพื้นที่ถนน (*Lane Rental*) เนื่องจากการคิดค่าแรงสูงใจและค่าปรับคิดตามพื้นที่ใช้งานจริงไม่ได้คิดเหมารวมทั้งหมดโครงการก่อสร้างหากโครงการก่อสร้างเกิดความล่าช้าหรือแล้วเสร็จก่อนกำหนด

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นการนำผลงานที่ผ่านมาของผู้รับจ้างมาใช้ในการยื่นประมูลงาน เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้าง จึงต้องมีเกณฑ์ในการประเมินคะแนนจากจำนวน

วันที่การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาที่แน่นอน เพื่อเทียบเป็นคะแนนที่ผู้รับจ้างซึ่งจะได้เพิ่มสำหรับการประมูลงานครั้งต่อไป ซึ่งแต่ละโครงการก่อสร้างมีลักษณะที่แตกต่างกัน รวมทั้งมูลค่าของโครงการก็มีผลต่อการพิจารณาด้วย หากมูลค่าของโครงการแตกต่างกัน อาจทำให้เกิดความยากในการพิจารณาคะแนนสำหรับการประมูลงานครั้งต่อไป ซึ่งรูปแบบนี้คล้ายรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) เพราะเป็นการให้แรงจูงใจแต่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นการนำเอาจำนวนวันที่ผู้รับจ้างรายนั้นที่ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาของโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกับโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างอยู่มาใช้เพื่อการชดเชยระยะเวลาการก่อสร้าง หากโครงการก่อสร้างอื่นที่กำลังทำการก่อสร้างซึ่งมีแนวโน้มว่าอาจเกิดความล่าช้า จึงต้องมีเกณฑ์ในการประเมินระยะเวลาที่ดี เพราะโครงการก่อสร้างแต่ละโครงการมีความแตกต่างกัน หากนำจำนวนวันที่เหลือจากโครงการก่อสร้างไปใช้กับอีกโครงการที่มีมูลค่าของโครงการที่แตกต่างกันมาก

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้ชัดเจนน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการจ่ายเงินล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้าง เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินเท่านั้น และระยะเวลาการก่อสร้างมีการกำหนดตามปกติของโครงการก่อสร้างตามผู้ว่าจ้างกำหนดไว้

6.2.2 ปัจจัยความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ

หากมีการนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้กับโครงการก่อสร้างนั้น บางรูปแบบแรงจูงใจมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในเรื่องการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจค่าปรับ ค่าธรรมเนียมปิดซองจรรยา รวมถึงเกณฑ์กำหนดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบแรงจูงใจอื่น ซึ่งต้องมีเกณฑ์ที่มีความชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม เนื่องจากความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับนั้นมีผลโดยตรงในการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจบางรูปแบบ ซึ่งแต่ละโครงการก่อสร้างอาจกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับแตกต่างกัน อาจกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับแบบคงที่ต่อวัน หรือคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์จากมูลค่าโครงการ บางโครงการก่อสร้างอาจมีการกำหนดจำนวนวันที่สามารถจ่ายค่าแรงจูงใจซึ่งต้องไม่เกินจำนวนวันที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยส่วนมากผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนดอัตราค่าแรงจูงใจ ค่าปรับ ค่าธรรมเนียมปิด

ของจรรยา รวมถึงเกณฑ์กำหนดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบแรงจูงใจอื่นเพียงฝ่ายเดียว การกำหนดอัตราต่างๆ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นต้องเน้นความเหมาะสมภายใต้เกณฑ์กำหนดที่มีความชัดเจนถูกต้อง ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวต้องมีการกำหนดอัตราที่ต้องนำมาใช้ในการประเมินเทียบระยะเวลาการก่อสร้างให้อยู่ในรูปของราคาก่อสร้าง แต่ไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจสำหรับผู้รับจ้างในกรณีการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา โดยโครงการก่อสร้างทั่วไปมีเฉพาะค่าปรับในกรณีการก่อสร้างแล้วเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับต้องให้ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริงเป็นที่พอใจและมีความยุติธรรมต่อทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ซึ่งผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมากเกินไป หรือผู้ว่าจ้างต้องไม่กำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับน้อยเกินไปเช่นเดียวกัน การกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับอาจกำหนดเป็นอัตราเดียวกันหรือแตกต่างกันไปตามแต่ละโครงการก่อสร้างตามที่ผู้ว่าจ้างเห็นสมควร เหมาะสม และเป็นธรรม บางครั้งอาจพิจารณาจากระยะเวลาของโครงการ

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/ Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรงเช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างจากรูปแบบ Incentive/Disincentive (I/D) ในเรื่องระยะเวลาการก่อสร้างที่มีการถูกกำหนดโดยผู้รับจ้างเองที่ได้จากการคัดเลือกผู้รับจ้างจากขั้นตอนของรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) ดังนั้น ผู้ว่าจ้างต้องกำหนดเกณฑ์

ค่าแรงจูงใจและค่าปรับให้มีความเหมาะสม ถูกต้อง ซึ่งอาจเปรียบเทียบจากการปฏิบัติงานจริงของโครงการก่อสร้างที่ผ่านมา

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวพิจารณาเรื่องค่าธรรมเนียมปิดช่องจราจรระหว่างการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างต้องจ่ายแก่ผู้ว่าจ้าง ซึ่งค่าธรรมเนียมปิดช่องจราจรที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนดต้องมีความใกล้เคียงหรือเทียบเคียงกับปริมาณการจราจรจริง

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก ซึ่งให้ความสำคัญกับเกณฑ์การประเมินเพื่อเทียบระยะเวลาการก่อสร้างมาก เพราะเป็นการประเมินเพื่อเทียบระยะเวลาการก่อสร้างของผู้รับจ้างแต่ละรายที่นำผลงานที่เคยทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดมาใช้ในการยื่นประมูลด้วย เพื่อเทียบเป็นคะแนนที่ผู้รับจ้างที่ได้เพิ่มสำหรับการประมูลงานครั้งต่อไป

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการเทียบประเมินระยะเวลาการก่อสร้างเพื่อให้เทียบเป็นระยะเวลาที่ต้องนำไปชดเชยระยะเวลาของโครงการล่าช้า แต่ไม่มีอัตราค่าแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะเป็นการนำระยะเวลาการก่อสร้างของโครงการที่เหลือไปชดเชยโครงการก่อสร้างที่มีแนวโน้มว่าอาจล่าช้า หรือล่าช้าภายใต้สังกัดหน่วยงานเดียวกันส่วนค่าปรับได้มีการกำหนดได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับน้อย เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับจึงไม่จำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการกำหนดเป็นเพียงการกำหนดอัตราการจ่ายเงินล่วงหน้า ซึ่งปกติมีการกำหนดไว้อยู่แล้วตามแต่ละหน่วยงานที่เห็นว่าเหมาะสม

6.2.3 ปัจจัยความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง

ความยุติธรรมมีความสำคัญสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้าง เนื่องจากว่าการนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้ในโครงการก่อสร้างของภาครัฐต้องมีการกำหนดรายละเอียดของเงื่อนไขหรือกติกาที่มีความละเอียด ถูกต้อง โดยแต่ละรูปแบบแรงจูงใจมีความยุติธรรมมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งหากรูปแบบแรงจูงใจใดมีความยุติธรรมมากย่อมควรนำมาพิจารณาใช้กับโครงการก่อสร้าง ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวให้ผู้รับจ้างมีส่วนร่วมในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างเองซึ่งถือว่าเป็นธรรมสำหรับผู้รับจ้างที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง แต่รูปแบบนี้ไม่มีค่าแรงจูงใจมาเกี่ยวข้องจึงไม่ได้คำนึงถึงความยุติธรรม ซึ่งมีแต่ค่าปรับที่มีอยู่แล้วสำหรับโครงการก่อสร้างทั่วไป

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีการกำหนดให้มีค่าแรงจูงใจสำหรับกรณีที่การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนด และมีค่าปรับสำหรับกรณีที่การก่อสร้างแล้วเสร็จล่าช้ากว่ากำหนด โดยที่ผู้ว่าจ้างต้องเต็มใจจ่ายค่าแรงจูงใจซึ่งต้องมีความคุ้มค่ากับการดำเนินงานจริงไม่เอาเปรียบ และผู้รับจ้างต้องยอมรับกับอัตราค่าแรงจูงใจที่ได้ อาจต้องจ่าย

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งต้องมีการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับให้มีความเหมาะสม ถูกต้อง ซึ่งสามารถช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้รับจ้างเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ซึ่งส่งผลถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในด้านการเพิ่มวัสดุ แรงงาน เครื่องจักร มีการทำงานล่วงเวลาที่มีความคุ้มค่ากับค่าแรงจูงใจที่ควรได้รับ ส่วนระยะเวลา

การก่อสร้างมีความเป็นธรรมต่อทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง เพราะเป็นการคัดเลือกจากระยะเวลาที่ผู้รับจ้างเสนอในการยื่นประกวดราคาโดยอมเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมต่อผู้รับจ้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวผู้รับจ้างไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการปิดซองจรรยาแก่ผู้ว่าจ้างระหว่างก่อสร้างจริง ซึ่งเป็นเพียงการคำนวณค่าธรรมเนียมปิดซองจรรยาเข้าไปรวมกับราคาก่อสร้าง แต่หากผู้รับจ้างทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดตามสัญญา ผู้รับจ้างอาจลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งทำให้ผู้รับจ้างมีกำไรเพิ่มมากขึ้น

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมค่อนข้างมากสำหรับผู้รับจ้าง เนื่องจากปัจจุบันหากผู้รับจ้างทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาอาจได้รับเพียงใบประกาศนียบัตร ซึ่งควรเป็นการให้รางวัลในรูปแบบอื่นที่สามารถนำมาใช้งานจริงได้ โดยอาจเปลี่ยนจากใบประกาศนียบัตรมาเป็นคะแนนสะสมสำหรับการประมูลงานในครั้งต่อไปของผู้รับจ้างรายนั้น ซึ่งต้องมีเกณฑ์ในการประเมินคะแนนจากจำนวนวันที่ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาที่แน่นอน ซึ่งแต่ละโครงการก่อสร้างมีลักษณะที่แตกต่างกัน รวมทั้งมูลค่าของโครงการก็มีผลต่อการพิจารณาด้วย หากมูลค่าของโครงการแตกต่างกันเป็นยากในการพิจารณาคะแนนสำหรับการประมูลงานครั้งต่อไป

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมค่อนข้างมากสำหรับผู้รับจ้าง เนื่องจากเป็นการนำเอาจำนวนวันที่ผู้รับจ้างรายนั้นทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาของโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกับโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างอยู่มาใช้เพื่อการชดเชยระยะเวลาการก่อสร้าง หากโครงการก่อสร้างอื่นที่กำลังทำการก่อสร้างซึ่งมีแนวโน้มว่าอาจเกิดความล่าช้า แต่ต้องมีเกณฑ์ในการประเมินระยะเวลาที่ดี เพราะโครงการก่อสร้างแต่ละโครงการมีความแตกต่างกัน หากนำจำนวนวันที่เหลือจากโครงการก่อสร้างไปใช้กับอีกโครงการที่มีมูลค่าของโครงการที่แตกต่างกันมาก ซึ่งไม่เป็นธรรมต่อผู้ว่าจ้างทำให้ผู้ว่าจ้างเสียผลประโยชน์

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุติธรรมค่อนข้างมากสำหรับผู้รับจ้าง เนื่องจากจ่ายเงินล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้างให้สามารถนำเงินส่วนนั้นไปเป็นทุนในการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง ซึ่งทำให้ผู้รับจ้างเกิดสภาพคล่องทางการเงินไม่ได้เป็นเพียงการให้ผู้รับจ้างทำงานให้ก่อนแต่ฝ่ายเดียว

6.2.4 ปัจจัยความยุ่งยากของการนำไปใช้

การนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้ในโครงการก่อสร้างของภาครัฐค่อนข้างมีความยุ่งยาก เนื่องจากแต่ละรูปแบบแรงจูงใจมีความยุ่งยากแตกต่างกัน การนำไปใช้งาน ยาก ง่ายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งานของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจและประเภทของโครงการก่อสร้าง เช่น บางรูปแบบแรงจูงใจต้องมีการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ หรือค่าธรรมเนียมในการปิดซอง จราจร ซึ่งต้องมีที่มาหรือเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับ ถูกต้อง ส่วนบางรูปแบบแรงจูงใจต้องมีกฎ กติกาในการคัดเลือกผู้รับจ้างที่มีความถูกต้อง ซึ่งเมื่อนำเอามาใช้งานจริงอาจมีความยุ่งยากหรืออาจายต่อการนำมาใช้กับหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวต้องมีการพิจารณาผู้รับจ้างที่มายื่นประกวดราคา เนื่องจากผู้รับจ้างสามารถยื่นระยะเวลาการก่อสร้างในการประกวดราคา นอกเหนือจากในปัจจุบันที่เป็นเพียงการเสนอราคาก่อสร้างเพียงอย่างเดียว และเป็นการคัดเลือกผู้รับจ้างที่มีราคาก่อสร้างรวมกับระยะเวลาการก่อสร้างในเงื่อนไขที่ดีที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้ต้องมีเกณฑ์ในการประเมินระยะเวลาการก่อสร้างของผู้รับจ้างที่ถูกต้องชัดเจน

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานมาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ โดยที่ค่าแรงจูงใจนั้นต้องมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจที่ดี เหมาะสมกับโครงการก่อสร้างแต่ละโครงการ ซึ่งอาจต้องคำนึงถึงลักษณะโครงการก่อสร้าง แต่ค่าปรับนั้นได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ซึ่งอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับนั้นผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนดทั้งหมด

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานมาก เนื่องจากมีการรวมกันของ 2 รูปแบบแรงจูงใจ ซึ่งยากต่อการพิจารณาทั้งในเรื่องของการคัดเลือกผู้รับจ้าง เพราะต้องมีการพิจารณาทั้งราคาก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างต้องประเมินให้อยู่ในรูปของตัวเงินเพื่อนำไปรวมกับราคาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างยื่นเสนอ ซึ่งก่อให้เกิดความยุ่งยากในการประเมินราคาของระยะเวลาการก่อสร้างนอกเหนือจากพิจารณาเฉพาะราคาก่อสร้างเพียงอย่างเดียว รวมทั้งมีความยุ่งยากในการพิจารณากำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่เป็นเงื่อนไขเพิ่มเติม ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการประมาณราคาเพื่อประเมินโครงการก่อสร้าง

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้ว่าจ้างต้องมีการกำหนดค่าธรรมเนียมการปิดช่องจราจรชัดเจน ถูกต้อง โดยผู้ว่าจ้างต้องประเมินค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นของการใช้ถนนในแต่ละช่วงเวลาของการใช้งาน เพื่อกำหนดเป็นค่าธรรมเนียมการปิดช่องจราจร โดยผู้รับจ้างต้องวางแผนงานการทำงานที่ดีซึ่งอ้างอิงความเป็นจริงที่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ รวมถึงต้องประเมินความสามารถในการทำงานของผู้รับจ้าง เพื่อประเมินราคาค่าก่อสร้างรวมกับค่าธรรมเนียมการปิดช่องจราจร

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีเกณฑ์ในการเทียบประเมินระยะเวลาการก่อสร้างที่เหลือให้เป็นคะแนน เพื่อใช้ในประมูลงานครั้งต่อไป เนื่องจากเป็นการนำเอาจำนวนวันที่ผู้รับจ้างรายนั้นที่ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาของโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกับโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างอยู่มาใช้เพื่อการชดเชยระยะเวลาการก่อสร้าง หากโครงการก่อสร้างอื่นที่กำลังทำการก่อสร้างซึ่งมีแนวโน้มว่าอาจเกิดความล่าช้า

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการพิจารณาเทียบระยะเวลาการก่อสร้างเพื่อนำมาใช้ชดเชยระยะเวลาของโครงการล่าช้า แม้เป็น

การนำจำนวนวันที่เหลือจากโครงการก่อสร้างไปใช้กับโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกัน หากขนาดโครงการก่อสร้างไม่เท่ากันต้องมีเกณฑ์การเปรียบเทียบขนาดโครงการกับระยะเวลาของโครงการ เพื่อแปลงเป็นระยะเวลาที่จะนำไปใช้ชดเชยต่อไป

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้งานน้อย เนื่องจากมีการกำหนดเกณฑ์อัตราการจ่ายเงินล่วงหน้าตามแต่ละหน่วยงานเห็นเหมาะสม และในปัจจุบันมีการนำมาใช้งานในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

6.2.5 ปัจจัยความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้าง

รูปแบบแรงจูงใจแต่ละรูปแบบสามารถลดระยะเวลาการก่อสร้างได้มากน้อยแตกต่างกันตามลักษณะการใช้งานของแต่ละรูปแบบและลักษณะโครงการก่อสร้าง ซึ่งรูปแบบแรงจูงใจที่สามารถลดระยะเวลาการก่อสร้างได้มากย่อมเป็นที่น่าสนใจนำมาพิจารณาใช้งานกับโครงการก่อสร้าง ซึ่งผู้ว่าจ้างเห็นว่าการนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้งานจริงกับโครงการก่อสร้างอาจสามารถช่วยลดระยะเวลาการก่อสร้างลงได้จากระยะเวลาตามสัญญา เพราะค่าแรงจูงใจที่กำหนดขึ้นนั้นอาจมีผลไปกระตุ้นให้ผู้รับจ้างอยากเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ ซึ่งผู้รับจ้างอาจต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี รวมถึงตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งเป็นผลทำให้ได้รับค่าแรงจูงใจตามที่กำหนดไว้ในอัตราที่น่าพอใจ โดยผู้ว่าจ้างเห็นว่าค่าแรงจูงใจสามารถทำให้ผู้รับจ้างมีแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นในการเร่งการก่อสร้างซึ่งทำให้ระยะเวลาการก่อสร้างลดลงได้นั้น แต่ผู้รับจ้างต้องพิจารณาว่าค่าแรงจูงใจที่ได้รับคุ้มค่ากับการเร่งงานแล้วทำให้ค่าใช้จ่ายโครงการในสวนที่ผู้รับจ้างเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้รับจ้างอาจต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี รวมถึงตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งเป็นผลทำให้ได้รับค่าแรงจูงใจ แต่ในอีกมุมหนึ่งผู้ว่าจ้างเห็นว่าหากไม่มีค่าแรงจูงใจเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องของผู้รับจ้างก็ต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา เนื่องจากมีค่าปรับเป็นตัวบังคับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก เนื่องจากใช้เวลาในการตัดสินใจผู้เข้าประกวดราคาก่อนให้ผู้รับจ้างเกิดแรงจูงใจให้ลดระยะเวลาได้ เพราะระยะเวลาการก่อสร้างนั้นผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดเอง ซึ่งผู้รับจ้างได้พิจารณาจากศักยภาพการ

ทำงานของตัวเองแล้วว่าระยะเวลาการก่อสร้างที่ยื่นเสนอมีความเป็นไปได้ที่อาจทำให้โครงการก่อสร้างแล้วเสร็จได้ตามกำหนดระยะเวลาที่ยื่นเสนอไป ซึ่งบางโครงการผู้รับจ้างอาจยื่นเสนอระยะเวลาการก่อสร้างน้อยกว่าระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างได้กำหนดไว้ ถ้าหากผู้รับจ้างทำการก่อสร้างได้ตามนั้นจริงถือว่าลดระยะเวลาการก่อสร้างลงได้

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (*Incentive/Disincentive : I/D*)

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาเกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับจ้างมีกำลังใจในการทำงาน เพื่อต้องการเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งค่าแรงจูงใจมีผลทำให้ระยะเวลาการก่อสร้างลดลงจริง แต่ผู้รับจ้างก็ต้องพิจารณาว่าอัตราค่าแรงจูงใจที่ผู้ว่าจ้างกำหนดขึ้นมานั้นมีความคุ้มค่าต่อการเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (*A+B with Incentive/ Disincentive Bidding*)

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างมาก เนื่องจากมีทั้งค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับจ้างมีกำลังในการทำงาน รวมถึงผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง โดยผู้รับจ้างรู้ถึงความสามารถและศักยภาพในการทำงาน ทำให้สามารถประเมินระยะเวลาการก่อสร้างที่ยื่นเสนอไปว่าสามารถทำได้จริง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวอาจลดระยะเวลาการก่อสร้างได้มากกว่ารูปแบบอื่น เพราะถือว่าเป็นตัวกระตุ้นทั้งสองด้านทั้งในเรื่องระยะเวลาการก่อสร้าง รวมทั้งมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับ

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (*Building Area Rental*) หรือเช่าพื้นที่ถนน (*Lane Rental*)

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าธรรมเนียมการปิดช่องจราจรที่กำหนดไว้ระหว่างการก่อสร้างทำให้ผู้รับจ้างต้องตั้งใจปฏิบัติงานมากขึ้น ถ้าหากการก่อสร้างเกิดความล่าช้าผู้รับจ้างต้องจ่ายค่าปรับ ซึ่งส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากราคาที่ยื่นเสนออาจทำให้ผู้รับจ้างขาดทุน ดังนั้น ผู้รับจ้างต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดหรือตามกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างตามสัญญา ซึ่งรูปแบบดังกล่าวถือว่าสามารถช่วยลดระยะเวลาการก่อสร้างลงได้มาก

(5) รูปแบบคะแนนประมุลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมากแต่น้อยกว่าในรูปของตัวเงินในรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) เนื่องจากเป็นการให้คะแนนประมุลงานครั้งต่อไปซึ่งถือเป็นแรงจูงใจ แต่ไม่ได้เป็นแรงจูงใจในรูปของตัวเงินซึ่งผู้รับจ้างบางรายอาจไม่ต้องการคะแนนในการประมุลงาน เพราะผู้รับจ้างอาจทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญาและไม่ถูกปรับ โดยไม่จำเป็นต้องทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งระยะเวลาที่เหลืออาจไม่สามารถประเมินค่าเป็นคะแนนประมุลงานมากพอสำหรับที่ต้องการเร่งการก่อสร้าง

(6) รูปแบบการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมากเนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่เหลือจากโครงการที่ผ่านมาของผู้รับเหมาสามารถนำระยะเวลาชดเชยให้โครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาเพื่อไม่ให้เสียค่าปรับ ทำให้ผู้รับจ้างจึงต้องทำการเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด แต่ถือว่ามีผลน้อยสำหรับโครงการก่อสร้างที่มีแนวโน้มว่าจะล่าช้า เนื่องจากโครงการก่อสร้างส่วนใหญ่แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับโครงการก่อสร้างที่เกิดความล่าช้า

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย ถึงแม้ว่าเงินที่จ่ายล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้างสามารถช่วยให้การก่อสร้างอาจเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาในสัญญาได้ แต่อาจไม่สามารถลดระยะเวลาการก่อสร้างได้ เพราะทำให้การบริหารโครงการก่อสร้างในช่วงแรกเกิดความคล่องตัวจากเงินที่ได้สามารถนำไปวางแผนเตรียมการก่อสร้างได้ทันที

6.2.6 ปัจจัยผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการ

การนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้ในโครงการก่อสร้างของภาครัฐนั้น ซึ่งหากรูปแบบแรงจูงใจใดมีผลกระทบจากข้อกำหนดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อยหรือไม่มีผลกระทบย่อมควรนำมาพิจารณาใช้กับโครงการก่อสร้างได้ทันที หรือบางรูปแบบแรงจูงใจอาจติดปัญหาในเรื่องข้อกำหนดทางด้านกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอาจต้องมีการแก้ไขกฎระเบียบของทางราชการหรือข้อกำหนด เพื่อให้สามารถนำรูปแบบแรงจูงใจมาใช้งานได้และมี

ความเหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้คัดเลือกผู้รับจ้างให้มีความชัดเจน ถูกต้อง แม้ว่ารูปแบบดังกล่าวจะมีลักษณะใกล้เคียงกับเงื่อนไขที่มีใช้ในปัจจุบันเพียงเพิ่มเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างสามารถเสนอระยะเวลาการก่อสร้างในการยื่นประมูล แต่เกณฑ์การพิจารณาอาจต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนดในเรื่องการให้สิทธิ์ผู้รับจ้างสามารถเสนอระยะเวลาการก่อสร้างได้ อาจสามารถนำรูปแบบดังกล่าวมาใช้กับโครงการก่อสร้างของภาครัฐได้

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งทำให้ผู้รับจ้างต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด ซึ่งอัตราค่าแรงจูงใจยังไม่มีกฎหมายหรือข้อกำหนดรองรับให้สามารถนำมาใช้กับโครงการก่อสร้างภาครัฐ หากนำรูปแบบดังกล่าวมาใช้งานจริงอาจต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนดมาก เพื่อไม่ให้เกิดการคอร์รัปชันหรือการเอื้อประโยชน์ต่อกันจากทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ซึ่งต้องมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าแรงจูงใจที่ดี เหมาะสม มีความเป็นธรรม อ้างอิงกฎระเบียบข้อบังคับด้วย เพราะค่าแรงจูงใจสามารถทำให้ระยะเวลาการก่อสร้างลดลงได้

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งทำให้ผู้รับจ้างต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด และมีเงื่อนไขที่ผู้รับจ้างสามารถเสนอระยะเวลาการก่อสร้างในการยื่นประมูล ซึ่งจากขั้นตอนของรูปแบบ A+B Bidding จึงต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้คัดเลือกผู้รับจ้างให้มีความชัดเจน ถูกต้อง ซึ่งอาจต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนดในเรื่องการให้สิทธิ์ผู้รับจ้างสามารถเสนอระยะเวลาการก่อสร้างได้

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้ว่าจ้างต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปิดช่องจราจรที่อ้างอิงกฎระเบียบข้อบังคับไม่ให้มีอัตราที่มากหรือน้อยจนเกินไป ซึ่งต้องมีความเป็นธรรมในการกำหนดที่ต้องอาศัยข้อมูลของการใช้ถนนที่ผ่านมา

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย เพราะเป็นการให้ค่าแรงจูงใจที่ไม่อยู่ในรูปตัวเงิน เนื่องจากเป็นเพียงการนำผลงานที่ผ่านมาของผู้รับจ้างมาขึ้นประกวดราคาไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของโครงการ ซึ่งผลงานที่ผู้รับจ้างเสนอมาพร้อมรายละเอียดเสนอราคาจะถูกนำมาใช้ในการพิจารณาให้คะแนนหากผลงานของผู้รับจ้างรายนั้นเป็นการก่อสร้างที่แล้วเสร็จก่อนกำหนด ซึ่งต้องมีใบรับรองการปฏิบัติงานที่ระบุจำนวนวันที่แล้วเสร็จก่อนกำหนดด้วยเพื่อใช้ประเมินการให้คะแนน

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากการนำระยะเวลาการก่อสร้างของโครงการก่อสร้างที่เสร็จก่อนกำหนดมาชดเชยให้กับโครงการก่อสร้างที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดความล่าช้าสำหรับโครงการก่อสร้างที่อยู่ในสังกัดหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งอาจต้องแก้รายละเอียดข้อกำหนดหรือระบุเงื่อนไขในการนำระยะเวลาการก่อสร้างที่เหลือสามารถนำมาชดเชยกับโครงการก่อสร้างที่ล่าช้าได้ โดยอาจต้องกำหนดเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินระยะเวลาที่ต้องนำไปใช้ชดเชยโครงการล่าช้า

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย เนื่องจากปัจจุบันมีการนำไปใช้กับบางโครงการก่อสร้างสำหรับบางหน่วยงานราชการด้วย แต่ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ในการจ่ายเงินล่วงหน้าให้มีความเหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป

6.2.7 ปัจจัยผลกระทบต่อคุณภาพงาน

การเร่งงานก่อสร้างเพื่อลดระยะเวลาการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด ซึ่งผู้รับจ้างอาจได้รับค่าแรงจูงใจเป็นผลตอบแทนนั้นอาจทำให้มีการลดขั้นตอนการก่อสร้างบางขั้นตอนลง ซึ่งอาจทำให้คุณภาพงานลดลงไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ระบุในสัญญาที่ผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดเอง หรือหากมีการต้องเร่งงานให้เป็นไปตามระยะเวลาตามสัญญาผู้จ้างอาจต้องมีการลดขั้นตอนการก่อสร้างบางขั้นตอนลงไป ซึ่งอาจส่งผลให้คุณภาพงานลดลง ซึ่งต้องมีการควบคุมดูแลที่ดี

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก เนื่องจากว่าหากผู้รับจ้างต้องการค่าแรงจูงใจเป็นจำนวนมากทำให้ต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญานั้น ซึ่งอาจส่งผลให้คุณภาพลดลง

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างร่วมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก เนื่องจากว่ารูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องถือเป็นตัวกระตุ้นในการสร้างกำลังใจแก่ผู้รับจ้างให้เร่งการก่อสร้างเพื่อลดระยะเวลาการก่อสร้างให้ลดลงจากระยะเวลาเดิมตามสัญญา แต่วาระยะเวลาการก่อสร้างนั้นผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดเอง ซึ่งบางโครงการก่อสร้างนั้นผู้รับจ้างอาจกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างให้พอดีกับประเภทโครงการก่อสร้างนั้นๆ หากมีการเร่งการก่อสร้างอาจทำให้คุณภาพงานลดลง

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก เนื่องจากผู้รับจ้างต้องการทำการก่อสร้างเพื่อให้งานแล้วเสร็จก่อนกำหนดหรือตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ทำให้ผู้รับจ้างต้องมีการเร่งการก่อสร้างมากขึ้น ซึ่งอาจมีผลทำให้งานไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน อาจทำให้การส่งมอบงานไม่ผ่านก่อให้เกิดความล่าช้ากว่ากำหนดระยะเวลาตามสัญญา แล้วก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย

เพิ่มขึ้นในส่วนของค่าธรรมเนียมการปิดช่องจราจรในส่วนที่เกินจากเดิมที่ระบุในสัญญา ซึ่งผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกินที่เกินออกมาโดยที่ผู้ว่าจ้างไม่เกี่ยวข้องต้องมีการควบคุมคุณภาพงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน หากคุณภาพงานไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่เป็นที่ยอมรับได้ของการตรวจมอบงาน ถ้าผู้รับจ้างทำการก่อสร้างโดยไม่ให้ความสำคัญกับคุณภาพงาน

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย เนื่องจากแรงจูงใจเป็นเพียงคะแนนที่ใช้ในการประมูลงานครั้งต่อไปไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย เพราะเป็นเพียงการประเมินคะแนนในการประมูลงานเท่านั้น ผู้รับจ้างจึงไม่ค่อยมีแรงกระตุ้นมากในการเร่งงานก่อสร้างเพราะไม่ใช่ผลตอบแทนเป็นตัวเงิน

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย เนื่องจากแรงจูงใจเป็นระยะเวลาการก่อสร้างที่ใช้ในการชดเชยโครงการก่อสร้างที่เกิดความล่าช้า ซึ่งไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน ส่งผลกระทบต่อผู้รับจ้างเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาน้อย จึงอาจไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงาน

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย เนื่องจากเป็นการจ่ายเงินเพื่อให้ผู้รับจ้างมีเงินทุนในการบริหารในช่วงแรกของการก่อสร้างให้เกิดความพร้อมในการก่อสร้าง ซึ่งอาจไม่กระทบต่อคุณภาพงาน

6.2.8 ปัจจัยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะ

การก่อสร้างทุกประเภทย่อมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมข้าง ความไม่สะดวกในการเดินทาง มลภาวะฝุ่น มลภาวะเสียง ซึ่งการก่อสร้างอาจก่อให้เกิดปัญหาเหล่านี้ได้ การลดระยะเวลาการก่อสร้างลงอาจสามารถทำให้ปัญหาลดลงได้ โครงการก่อสร้างแต่ละประเภทหากเกิดความล่าช้าในการก่อสร้างอาจส่งผลกระทบต่อผู้ใช้นถนนและสิ่งแวดล้อมข้าง เนื่องจากการเร่งรัดงานต้องมีการทำงานนอกเหนือเวลาทำงานปกติมากขึ้น ซึ่งเมื่อก้าวถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะเป็นปัจจัยทางอ้อม ซึ่งเมื่อพิจารณาจากความสามารถในการลดระยะเวลาจะคล้ายกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขค่อนข้างน้อย เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวไม่มีการกำหนดหรือเป็นเกณฑ์บังคับให้ทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด นอกจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างกำหนดไว้ในชวงยื่นประกวดราคา

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขน้อย เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจมาเป็นกำลังใจให้ผู้รับจ้างเร่งการก่อสร้างเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ และมีค่าปรับมาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับจ้างทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดหรือก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ถ้าหากผู้รับจ้างทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนหรือตรงตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งมีผลช่วยลดผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อมลงไปได้ เช่น ฝุ่น เสียงรบกวนจากการก่อสร้าง รวมถึงลดปัญหาและความลำบากของผู้ใช้ถนนในการเดินทาง

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขน้อย เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีลักษณะคล้ายรูปแบบ Incentive/Disincentive (I/D) มีทั้งค่าแรงจูงใจ และมีค่าปรับมาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้รับจ้างทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดหรือก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ถ้าหากผู้รับจ้างทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนหรือตรงตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งมีผลช่วยลดผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อมลงไปได้ เช่น ฝุ่น เสียงรบกวนจากการก่อสร้าง รวมถึงลดปัญหาและความลำบากของผู้ใช้ถนนในการเดินทางเช่นเดียวกัน

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขค่อนข้างน้อย ซึ่งค่าธรรมเนียมในการปิดช่องจราจรเป็นตัวบังคับในการทำงานให้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดหรือเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งจะสามารถช่วยลดปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มลภาวะฝุ่น เสียง ลดปัญหาของสาธารณสุข เช่น ความไม่สะดวกสบายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายของผู้ใช้ถนนที่เพิ่มจากการเดินทางที่ลำบากมากขึ้น

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่เหลือนำมาเทียบเป็นคะแนนประมูลงานอาจน้อย แล้วไม่เป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้รับจ้างให้ต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนด หากแต่ทำให้แล้วเสร็จตามกำหนดแล้วไม่ถูกปรับ ซึ่งไม่ได้ทำให้การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดอาจทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก เพราะถ้าหากนำระยะเวลาของโครงการที่เหลือนำมาชดเชยจะทำให้โครงการก่อสร้างนั้นใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างนานมากขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมากขึ้น อย่างเช่น การก่อสร้างที่ปรับปรุงสะพานเดิมอาจก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการสัญจรของประชาชน ซึ่งอาจเป็นอันตรายจากวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างด้วย หรือหากเป็นการก่อสร้างสะพานข้ามแยกอันตรายที่อาจเกิดต่อประชาชนที่สัญจรย่อมมีมากกว่า เพราะอาจมีการตกหล่นของสิ่งของลงมาด้านล่างที่มีประชาชนสัญจรจึงต้องมีการควบคุมดูแลที่ดี

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวลดระยะเวลาการก่อสร้างได้น้อย ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างยิ่งมากอาจก่อให้เกิดความไม่สะดวกสบายของผู้เดินทาง และก่อให้เกิดยังอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบสิ่งก่อสร้างนั้น เช่น เสียงรบกวนจากการก่อสร้าง ฝุ่นละออง รวมถึงความปลอดภัยจากอันตรายจากสิ่งกีดขวางรอบบริเวณก่อสร้างของประชาชนที่สัญจรผ่านไปมา

6.2.9 ปัจจัยผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการ

การลดระยะเวลาการก่อสร้างต้องมีการเร่งรัดงาน โดยการเพิ่มคนงาน เครื่องจักรหรือทำงานล่วงเวลา ซึ่งการให้ค่าแรงสูงแก่ผู้รับจ้างทำให้ค่าใช้จ่ายของโครงการเพิ่มขึ้นและผู้ว่าจ้างต้องจ่ายค่าแรงสูง ซึ่งผู้ว่าจ้างมองถึงความคุ้มค่าของการใช้ประโยชน์จากโครงการก่อสร้างที่เร็วขึ้นจากระยะเวลาการก่อสร้างเดิมที่ลดลงด้วย ผู้รับจ้างหากต้องเร่งการก่อสร้างให้การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนด ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้รับจ้างมองถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่

เพิ่มกับค่าแรงจูงใจที่ได้รับเป็นผลตอบแทนกลับคืนมา ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบแรงจูงใจจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(1) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย เนื่องจากผู้รับจ้างต้องทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง รวมทั้งราคาก่อสร้างอยู่ในเกณฑ์ที่ ผู้รับจ้างกำหนดเอง ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างที่กำหนดขึ้นนั้นผู้รับจ้างได้ประเมินจากศักยภาพในการทำงานของตนเองและความพร้อมในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร รวมถึงแรงงานซึ่งค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นผู้รับจ้างได้ประเมินตามแผนงานที่ยื่นประกวดราคา หากการก่อสร้างเกิดความล่าช้า ผู้รับจ้างจะต้องเสียค่าปรับ ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้รับจ้างเท่านั้น

(2) รูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องมาเป็นตัวกระตุ้นหรือเป็นกำลังใจให้ผู้รับจ้างเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาเพื่อผู้รับจ้างจะได้รับค่าแรงจูงใจ แต่ผู้รับจ้างอาจต้องมองถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นต่อผู้รับจ้างเองเมื่อเทียบกับค่าแรงจูงใจที่อาจได้รับและผู้ว่าจ้างอาจต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการจ่ายค่าแรงจูงใจซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการที่เพิ่มขึ้น

(3) รูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างร่วมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวเป็นการรวมกันของรูปแบบ A+B Bidding ซึ่งผู้รับจ้างต้องทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างกำหนดเอง และอยู่ในเกณฑ์ของค่าใช้จ่ายของโครงการซึ่งเป็นราคาก่อสร้างที่ผู้รับจ้างเสนอไว้ในการยื่นประมูล ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างที่กำหนดขึ้นนั้นผู้รับจ้างได้ประเมินจากศักยภาพในการทำงานของตนเอง และเป็นการรวมกันของรูปแบบ Incentive/ Disincentive (I/D) ซึ่งมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับเข้ามาเกี่ยวข้องมาเป็นตัวกระตุ้นหรือเป็นกำลังใจให้ผู้รับจ้างเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญาเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ แต่ผู้รับจ้างอาจต้องมองถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นกับค่าแรงจูงใจที่ได้รับมาด้วย และผู้ว่าจ้างอาจต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการจ่ายค่าแรงจูงใจซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายของโครงการ

(4) รูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวผู้รับจ้างไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการปิดช่องจราจรระหว่างการก่อสร้างแก่ผู้ว่าจ้างจริง โดยผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาตามสัญญา หากการก่อสร้างแล้วเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดระยะเวลาตามสัญญาผู้รับจ้างต้องจ่ายค่าปรับ

(5) รูปแบบคะแนนประมูลงาน

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการนำผลงานที่ผ่านมาของผู้รับจ้างมาขึ้นประกวดราคาซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของโครงการ โดยผลงานที่ผู้รับจ้างเสนอมาพร้อมรายละเอียดเสนอราคาจะถูกนำมาใช้ในการพิจารณาให้คะแนนหากผลงานของผู้รับจ้างรายนั้นเป็นการก่อสร้างที่แล้วเสร็จก่อนกำหนด ซึ่งต้องมีใบรับรองการปฏิบัติงานที่ระบุจำนวนวันที่แล้วเสร็จก่อนกำหนดด้วยเพื่อใช้ประเมินการให้คะแนน

(6) รูปแบบการการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการนำระยะเวลาที่เหลือของโครงการก่อสร้างที่ผ่านมาของผู้รับจ้างรายที่กำลังทำการก่อสร้างให้กับหน่วยงานนั้น เพื่อนำมาชดเชยระยะเวลาของโครงการก่อสร้างที่กำลังเกิดความล่าช้า ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของโครงการ

(7) รูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment)

รูปแบบดังกล่าวมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เพราะเป็นเพียงการนำเงินงบประมาณของโครงการก่อสร้างนั้นมาจ่ายก่อน เพื่อให้ผู้รับจ้างมีสภาพคล่องทางการเงินและอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการ ซึ่งเงินที่นำมาจ่ายล่วงหน้าเป็นเงินส่วนหนึ่งในงบประมาณของโครงการก่อสร้างนั้นไม่มีส่วนในการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายของโครงการ แต่ช่วยส่งผลให้การปฏิบัติงานของผู้รับจ้างเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ และอาจทำให้การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาอีกด้วย

6.3 การอภิปรายผลการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจในมุมมองของผู้ว่าจ้างสำหรับโครงการก่อสร้างภาครัฐในภาพรวม

จากการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจเบื้องต้นสามารถชี้ให้เห็นถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของรูปแบบแรงจูงใจตามแต่ละปัจจัยจากหัวข้อ 6.2 จากนั้นนำการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจตามความคิดเห็นของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมในบทที่ 5 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจเมื่อเทียบกับความคิดเห็นของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวม ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐให้ความสำคัญรูปแบบคะแนนประมูลงานมากที่สุดซึ่งมีค่าลำดับความสำคัญมากที่สุด ส่วนรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) มีค่าลำดับความสำคัญรองลงมา

จากค่าลำดับความสำคัญของรูปแบบแรงจูงใจ โดยการศึกษาในรูปแบบแรงจูงใจทั้ง 7 รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีค่าลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ โดยจากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ พบว่าในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับจ้างมีสิทธิ์ในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง จึงทำให้รูปแบบนี้มีความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก เพราะต้องมีการพิจารณาประเมินระยะเวลาการก่อสร้างให้อยู่ในรูปของราคาก่อสร้างเพื่อคัดเลือกผู้รับจ้างที่มีเงื่อนไขรวมที่ดีที่สุดระหว่างราคาก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดอาจกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างน้อยเกินไป เพื่อให้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้รับจ้างซึ่งอาจทำให้ระยะเวลาการก่อสร้างไม่เพียงพอสำหรับการก่อสร้างอาจทำให้ต้องเร่งการก่อสร้างมากจนมีผลกระทบต่อคุณภาพงาน ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขค่อนข้างมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างได้มาจากการคัดเลือกผู้รับจ้างที่ยื่นเสนอเพื่อประเมินเป็นราคา ก่อสร้าง จึงทำให้มีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก อีกทั้งมีผลกระทบจากข้อจำกัด ทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบนี้มีลักษณะคล้าย กับการประกวดราคาในปัจจุบัน แต่มีความแตกต่างโดยให้ผู้รับจ้างมีสิทธิในการกำหนดระยะเวลา การก่อสร้าง ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขค่อนข้างน้อย

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการให้ค่า แรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของ โครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย แต่รูปแบบนี้มีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจ และค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ต้องมีเกณฑ์ ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่ดี และมีความเหมาะสมสำหรับผู้รับจ้างที่ทำการ ก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดหรือการก่อสร้างเกิดความล่าช้า และมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและ ผู้รับจ้างค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับจ้างมีสิทธิในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง รูปแบบนี้มี ความยุ่งยากของการนำไปใช้ค่อนข้างน้อย แต่มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้าง ค่อนข้างมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทาง ราชการค่อนข้างน้อย แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างมาก เนื่องจากอาจต้องเร่งการ ก่อสร้างมากเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจจนอาจทำให้คุณภาพงานลด ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/ Disincentive : I/D) คือรูปแบบดังกล่าว มีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องส่งผลให้มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการมาก ผู้ว่าจ้างต้อง เตรียมค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากงบประมาณของโครงการก่อสร้างสำหรับจ่ายค่าแรงจูงใจหากผู้รับจ้าง ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งทำให้รูปแบบนี้มีความจำเป็นในการ กำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนมาก เพราะระยะเวลาการก่อสร้างถือเป็นฐานในการเทียบ จ่ายค่าแรงจูงใจและค่าปรับ ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างที่ดีต้องประมาณการในตรงกับรายละเอียด ของโครงการก่อสร้างโดยละเอียดมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้มีความ ยุ่งยากของการนำไปใช้มาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดค่าแรงจูงใจเพิ่มในสัญญา จึงทำให้มี

ผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก แต่รูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะน้อย

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาก เนื่องจากต้องมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่ดีและมีความเหมาะสม จึงทำให้เกิดความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก แต่รูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างมาก แต่มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก อีกทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding) คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างมีการกำหนดโดยผู้รับจ้างเองที่ประเมินจากศักยภาพในการทำงานของผู้รับจ้างรายนั้น แต่มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดค่าแรงจูงใจเพิ่มในสัญญาซึ่งอาจต้องมีการปรับแก้ไขข้อกำหนด แต่รูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะน้อย

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนน้อย และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับน้อย อีกทั้งมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างน้อย และมีความยุ่งยากของการนำไปใช้น้อยด้วย รูปแบบนี้มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างน้อย แต่รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างมากด้วย ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างมาก

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental) คือ รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก เนื่องจากมีการคิดค่าแรงจูงใจและค่าปรับจากพื้นที่การใช้งานจริงที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเทียบ การคิดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ จึงทำให้รูปแบบนี้มีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่า แรงจูงใจและค่าปรับมาก ซึ่งถือว่ามีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก และมีความยุ่งยาก ของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้าง ค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะค่อนข้างน้อย รวมทั้งมีผลกระทบต่อ ค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อยด้วย เนื่องจากค่าธรรมเนียมในการปิดช่องจราจรผู้รับจ้างไม่ ต้องจ่ายจริงเพียงแค่นำมาคำนวณรวมในราคาที่ยื่นประมูลเท่านั้น

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบคะแนน ประมูลงาน มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย และ มี ความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีความ ยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างน้อย แต่มีความยุ่งยากของการนำไปใช้น้อย อีกทั้งมี ความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้าน กฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างน้อย เพราะเป็นการให้ค่าแรงจูงใจที่ไม่อยู่ในรูป ตัวเงิน แต่รูปแบบนี้อาจก่อให้เกิดการทิ้งงานถ้าโครงการก่อสร้างเหลืองานที่ต้องดำเนินการต่อ เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับค่าปรับที่ต้องจ่ายหรือค่าแรงจูงใจที่อาจได้รับ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อ บุคคลที่ผ่านไปมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อ ค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการนำผลงานที่ผ่านมาของผู้รับจ้างมาขึ้นประกวด ราคาไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของโครงการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบคะแนนประมูลงาน คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลา ของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและ ค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้เทียบเป็นคะแนนจากจำนวนวันที่การ ก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดที่แน่นอนเพื่อใช้ในการประมูลงาน จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการ นำไปใช้ค่อนข้างมาก แต่รูปแบบนี้ถือว่ามีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก และ มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างน้อย แต่มีความยุ่งยากของการนำไปใช้น้อย อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างน้อย อีกทั้งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างมาก

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบที่มีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก ซึ่งมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากจำนวนวันที่นำมาใช้ในการชดเชยระยะเวลาของโครงการที่เกิดความล่าช้าต้องมีเกณฑ์การเทียบ โดยพิจารณาจากมูลค่าโครงการหรือขนาดของโครงการ ซึ่งรูปแบบนี้ถือว่ามีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก และยังมีความยุ่งยากของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก แต่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากการนำจำนวนวันที่ผู้รับจ้างรายนั้นที่ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดของโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกับโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างอยู่มาใช้เพื่อชดเชยระยะเวลาการก่อสร้าง หากโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างมีแนวโน้มว่าอาจเกิดความล่าช้า

ในมุมมองของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างผู้ว่าจ้างมีการกำหนดตามปกติของโครงการก่อสร้าง จึงมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างน้อยด้วย แต่ถือว่ามีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย เพราะการจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเพียงทำให้ผู้รับจ้างเกิดสภาพคล่องทางการเงิน จึงมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย เพราะปัจจุบันการนำไปใช้กับหน่วยงานรัฐบางหน่วยงาน และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างน้อย หากการก่อสร้างเป็นไปตามแผนงานและการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนด รวมทั้งมี

ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย เพราะเป็นเพียงการนำเงินงบประมาณของโครงการก่อสร้างนั้นมาจ่ายก่อน และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment) คือรูปแบบดังกล่าวมีความยุ่งยากในการนำไปใช้น้อย เนื่องจากเป็นเพียงการจ่ายเงินล่วงหน้าให้ผู้รับจ้างเพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งปัจจุบันมีการนำมาใช้ในบางหน่วยงานของภาครัฐ แต่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก

6.4 การอภิปรายผลการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจในมุมมองของผู้รับจ้างสำหรับโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวม

จากการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจเบื้องต้นสามารถชี้ให้เห็นถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของรูปแบบแรงจูงใจตามแต่ละปัจจัยจากหัวข้อ 6.2 จากนั้นนำการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจตามความคิดเห็นของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมในบทที่ 5 เพื่อทำการวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจเมื่อเทียบกับความคิดเห็นของผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวม ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าผู้ว่าจ้างในโครงการก่อสร้างภาครัฐให้ความสำคัญรูปแบบคะแนนประมูลงานมากที่สุดซึ่งมีค่าลำดับความสำคัญมากที่สุด ส่วนรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/ Disincentive : I/D) มีค่าลำดับความสำคัญรองลงมา

จากการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจเบื้องต้นสามารถชี้ให้เห็นถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของรูปแบบแรงจูงใจตามแต่ละปัจจัยจากหัวข้อ 6.2 จากนั้นนำการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจตามความคิดเห็นของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมในบทที่ 5 เพื่อทำการวิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจตามหลักการที่ควรจะเป็นเทียบกับความคิดเห็นของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวม ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐให้ความสำคัญรูปแบบชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้ามากที่สุดซึ่งมีค่าลำดับความสำคัญมากที่สุด ส่วนรูปแบบคะแนนประมูลงานมีค่าลำดับความสำคัญรองลงมา

จากค่าลำดับความสำคัญของรูปแบบแรงจูงใจ โดยการศึกษาในรูปแบบแรงจูงใจทั้ง 7 รูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีค่าลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ โดยการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ พบว่าในมุมมองของ

ผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างได้มาจากการคัดเลือกผู้รับจ้างที่ยื่นเสนอเพื่อประเมินเทียบเป็นราคาก่อสร้าง ซึ่งรูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับจ้างมีสิทธิ์ในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง จึงทำให้รูปแบบนี้มีความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก เพราะต้องมีการพิจารณาประเมินระยะเวลาการก่อสร้างให้อยู่ในรูปของราคาก่อสร้าง เพื่อคัดเลือกผู้รับจ้างที่มีเงื่อนไขรวมที่ดีที่สุดในระหว่างราคาก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดอาจกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างน้อยเกินไป เพื่อให้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้รับจ้างซึ่งอาจทำให้ระยะเวลาการก่อสร้างไม่เพียงพอสำหรับทำการก่อสร้างอาจทำให้ต้องเร่งการก่อสร้างมากจนมีผลต่อคุณภาพงาน ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้าง (A+B Bidding) คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างได้มาจากการคัดเลือกผู้รับจ้างที่ยื่นเสนอเพื่อประเมินเทียบเป็นราคาก่อสร้าง และมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบนี้มีลักษณะคล้ายกับการประกวดราคาในปัจจุบัน แต่มีความแตกต่างตรงที่ให้ผู้รับจ้างมีสิทธิ์ในการกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างเองอาจต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนด ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขค่อนข้างน้อย

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/Disincentive : I/D) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก เพราะระยะเวลาการก่อสร้างถือเป็นฐานในการเทียบจ่ายค่าแรงจูงใจและค่าปรับ ซึ่งระยะเวลาการก่อสร้างที่ดีต้องประมาณการในตรงกับรายละเอียดของโครงการก่อสร้างโดยละเอียดมาก และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ต้องมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่ดี และมีความเหมาะสมสำหรับผู้รับจ้างที่ทำการ

ก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดหรือการก่อสร้างเกิดความล่าช้า จึงทำให้รูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับจ้างเป็นผู้กำหนดระยะเวลาการก่อสร้าง รูปแบบนี้มีความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างน้อย แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก เนื่องจากอาจต้องเร่งการก่อสร้างมากเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจจนอาจทำให้คุณภาพงานลดลง ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบที่มีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบการให้ค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (Incentive/ Disincentive : I/D) คือรูปแบบดังกล่าวมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องส่งผลให้มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการมาก เนื่องจากผู้รับจ้างต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ แต่ผู้รับจ้างต้องเสี่ยงกับค่าใช้จ่ายของโครงการที่เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้รูปแบบนี้ แต่รูปแบบนี้ถือว่ามีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดค่าแรงจูงใจเพิ่มในสัญญา แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขน้อย

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างร่วมกับค่าแรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับมาก เนื่องจากต้องมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับที่ดีและมีความเหมาะสม จึงทำให้เกิดความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก แต่รูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างมาก แต่มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างน้อย และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขมาก อีกทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงมีผลทำให้ผู้รับจ้างต้องเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ แต่ผู้รับจ้างต้องเสี่ยงกับค่าใช้จ่ายของโครงการที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีผลกระทบต่อคุณภาพงานมากด้วย เพราะผู้รับจ้างอาจเร่งการก่อสร้างมากเกินไปเพื่อให้ได้รับค่าแรงจูงใจ

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบการเสนอราคาแบบคิดค่าก่อสร้างและระยะเวลาการก่อสร้างรวมกับค่า แรงจูงใจและค่าปรับ (A+B with Incentive/Disincentive Bidding) คือรูปแบบดังกล่าวมี ผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจาก ต้องมีการกำหนดค่าแรงจูงใจเพิ่มในสัญญา โดยอาจต้องมีการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนด แต่รูปแบบ นี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะน้อย

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบเช่าพื้นที่ อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental) มีความจำเป็นในการกำหนด ระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่า แรงจูงใจและค่าปรับน้อย อีกทั้งมีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างน้อย และมีความยุ่งยาก ของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก รูปแบบนี้มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้าง น้อย แต่และมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้าง น้อย และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ สาธาณณะมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามี ความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบาง ประเด็นของรูปแบบเช่าพื้นที่อาคาร (Building Area Rental) หรือเช่าพื้นที่ถนน (Lane Rental) คือ รูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก เนื่องจากมีการคิดค่าแรงจูงใจและค่าปรับจากพื้นที่การใช้งานจริงที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเทียบ การคิดอัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับ จึงทำให้รูปแบบนี้มีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่า แรงจูงใจและค่าปรับมาก ซึ่งถือว่ามีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างมาก และมีความยุ่งยาก ของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก ซึ่งรูปแบบนี้มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้าง ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าแรงจูงใจและค่าปรับคิดเทียบจากพื้นที่อาคารสำหรับจ่ายผู้รับจ้างที่ทำ การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาตามสัญญา หรือผู้รับจ้างต้องจ่ายค่าปรับแก่ผู้ว่าจ้าง หากการก่อสร้างเกิดความล่าช้า รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือ ข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานมาก อีกทั้งมีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสาธาณณะค่อนข้างน้อย

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบคะแนน ประมูลงาน มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างน้อย และ มี ความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีความยุติธรรม

ต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างน้อย แต่มีความยุ่งยากของการนำไปใช้ค่อนข้างมาก อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย เพราะเป็นการให้ค่าแรงสูงที่ไม่อยู่ในรูปตัวเงิน แต่รูปแบบนี้อาจก่อให้เกิดการทิ้งงานถ้าโครงการก่อสร้างเหลืองานที่ต้องดำเนินการต่อเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับค่าปรับที่ต้องจ่ายหรือค่าแรงสูงที่อาจได้รับ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อบุคคลที่ผ่านไปมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการนำผลงานที่ผ่านมาของผู้รับจ้างมาขึ้นประกวดราคาไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายของโครงการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบที่มีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบคะแนนประมูลงาน คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงสูงและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้เทียบเป็นคะแนนจากจำนวนวันที่การก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดที่แน่นอนเพื่อใช้ในการประมูลงาน แต่รูปแบบนี้ถือว่ามีคุณธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก และมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมาก

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนน้อย และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงสูงและค่าปรับน้อย ซึ่งรูปแบบนี้มีความยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างน้อย แต่มีความยุ่งยากของการนำไปใช้ค่อนข้างน้อย อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างน้อย และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานน้อย อีกทั้งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธารณะค่อนข้างมาก และมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการน้อย เนื่องจากเป็นการนำจำนวนวันที่ผู้รับจ้างรายนั้นที่ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จก่อนกำหนดของโครงการก่อสร้างที่สังกัดในหน่วยงานเดียวกับโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างอยู่มาใช้เพื่อชดเชยระยะเวลาการก่อสร้าง หากโครงการก่อสร้างที่กำลังทำการก่อสร้างมีแนวโน้มว่าจะเกิดความล่าช้า

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบที่มีความแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบการชดเชยระยะเวลาโครงการล่าช้า คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก ซึ่งมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตรา

ค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมาก เนื่องจากจำนวนวันที่นำมาใช้ในการชดเชยระยะเวลาของโครงการที่เกิดความล่าช้าต้องมีเกณฑ์การเทียบดูจากมูลค่าโครงการหรือขนาดของโครงการด้วย ซึ่งรูปแบบนี้ถือว่ามีคามยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก อีกทั้งมีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างค่อนข้างมากด้วย รูปแบบนี้มีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนดในเรื่องของการชดเชยระยะเวลาของโครงการ

ในมุมมองของผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐภาพรวมเห็นว่ารูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment) มีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนค่อนข้างมาก จึงมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับค่อนข้างมากด้วย แต่ถือว่ามีคามยุติธรรมต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างค่อนข้างมาก และมีความยุ่งยากของการนำไปใช้มาก แต่รูปแบบนี้มีความสามารถในการลดระยะเวลาการก่อสร้างน้อย เพราะการจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเพียงทำให้ผู้รับจ้างเกิดสภาพคล่องทางการเงิน จึงมีผลกระทบจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือข้อกำหนดของทางราชการน้อย เพราะปัจจุบันการนำไปใช้กับหน่วยงานรัฐบางหน่วยงาน และมีผลกระทบต่อคุณภาพงานค่อนข้างน้อย หากการก่อสร้างเป็นไปตามแผนงานและการก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้กำหนด รวมทั้งมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของโครงการค่อนข้างน้อย เพราะเป็นเพียงการนำเงินงบประมาณของโครงการก่อสร้างนั้นมาจ่ายก่อน และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะค่อนข้างน้อย

ซึ่งตามการวิเคราะห์เบื้องต้นพบว่ามีคามแตกต่างจากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องในบางประเด็นของรูปแบบเงินจ่ายล่วงหน้า (Advanced Payment) คือรูปแบบดังกล่าวมีความจำเป็นในการกำหนดระยะเวลาของโครงการให้ชัดเจนน้อย เนื่องจากระยะเวลาการก่อสร้างผู้ว่าจ้างมีการกำหนดตามปกติของโครงการก่อสร้าง และมีความยุ่งยากในการกำหนดเกณฑ์อัตราค่าแรงจูงใจและค่าปรับน้อย เนื่องจากเป็นเพียงการจ่ายเงินล่วงหน้าให้ผู้รับจ้างเพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งปัจจุบันมีการนำมาใช้ในบางหน่วยงานของภาครัฐ แต่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสาธาณณะมาก

6.5 บทสรุป

ในบทที่ 6 นี้ ได้วิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจภายใต้แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ โดย (1) ทำการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจทั้ง 7 รูปแบบภายใต้แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจทั้ง 9 ปัจจัย (2) ทำการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจตามหลักที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากภาพรวมของทุกปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกรูปแบบแรงจูงใจ โดยวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวมเปรียบเทียบกับกรณีเบื้องต้น

ซึ่งจากผลการวิเคราะห์รูปแบบแรงจูงใจในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีเบื้องต้นตามหลักที่ควรจะเป็นของแต่ละรูปแบบแรงจูงใจมีความแตกต่างกันในบางประเด็น